

Haldusreformi ekspertrühma tegevuste kokkuvõte

Haldusreformi ekspertrühm loodi 8. veebruaril 2016. Eksperdirühma eesmärgiks oli toetada haldusreformi eesmärgipärast ja õigeaegset elluviimist ekspertkomisjoni ja piirkondlike komisjonide töö toimimise, analüüsi ning kommunikatsiooniga.

Haldusreformi ekspertkomisjoni ülesanne oli esitada ettepanekuid, soovitusi ja hinnanguid haldusreformi ettevalmistamiseks ning haldusreformi seaduse eelnõu ja teiste vajalike seadusemuudatuste koostamiseks, sealhulgas:

- haldusreformi põhimõtete ja ajakava kohta;
- haldusreformi seaduse eelnõu ja teiste vajalike seadusemuudatuste väljatöötamiseks;
- kohaliku omavalitsuse üksuste poolse kriteeriumidele vastavuse hindamise protsessi ja kohalike omavalitsuste läbiviidud kriteeriumidele vastavuse hindamise kohta;
- haldusterritoriaalse korralduse muudatuse algatamise kohta Vabariigi Valitsuse poolt nende kohaliku omavalitsuse üksuste puhul, kes ei vasta kohaliku omavalitsuse üksustele esitatavatele kriteeriumidele ja kes ei ole algatanud haldusterritoriaalse korralduse muutmist ühe aasta jooksul pärast hindamistulemuste heakskiitmist.

Ekspertkomisjoni juhtis riigihalduse minister ning tööd koordineeris Rahandusministeerium. Ekspertkomisjoni olid organisatsioonidena kaasatud Rahandusministeerium, Sotsiaalministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Riigikantselei, Eesti Koostöö Kogu, Riigikontroll, Eesti Linnade Liit ja Eesti Maaomavalitsuste Liit. Samuti Mihkel Juhkami Rakvere Linnavalitsusest (ühtlasi Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liidust), Rivo Noorkõiv OÜ Geomediast, Veiko Sepp Tartu Ülikoolist, Georg Sootla Tallinna Ülikoolist, Mikk Lõhmus Tallinna Tehnikaülikoolist (ühtlasi ka Lääne- Nigula Vallavalitsusest), Rein Ahas Tartu Ülikoolist, Riigikogu XII koosseisu liige ja õiguskomisjoni esimees Neeme Suur, Riigikogu XII koosseisu liige ja põhiseaduskomisjoni esimees Rait Maruste ning Katrin Pihor SA-st Poliitikauuringute Keskus Praxis. Lisaks on ekspertkomisjoni koosolekutele kaasatud Justiitsministeerium ning Statistikaamet.

Lisaks ekspertkomisjonile tegutsesid haldusreformi rakendamise käigus kevadest 2016 kuni juunini 2017 lisaks kolm haldusreformi piirkondlikku komisjoni, kes nõustasid haldusterritoriaalsete korralduste muudatusi piirkondades ning esitasid riigihalduse ministrile enda poolse hinnangu KOVide ühinemisevajadusele ja tegid ettepanekuid erandite rakendamise kohta. Piirkondlikud komisjonid moodustati piirkonda kuuluvatest maavalitsustest, valdkonna ekspertidest ning Rahandusministeeriumi esindajatest.

Ekspertühma tegevustena viidi läbi erinevaid teavitustegevusi (infovoldikud, vahelehed), mis aitasid tagada elanike ja omavalitsuste volinike teadlikkust haldusreformi läbiviimise eesmärkidest ja viisist. Ekspertühma raames korraldati ka piirkondlikud seminarid haldusreformi ette valmistavatele ametnikele omavalitsustes ning koostati detailsemad juhendeid, et tagada ühinemisi läbi viivate ametnike teadlikkus haldusreformi protsessist, haldusreformi seaduse nõuetest ning abistada neid ühinemiste ettevalmistamisel ja läbiviimisel (sh ühinemisläbirääkimised, valitsuse algatatud ühendamised, ametiasutuste ühendamine jne).

Haldusreformi protsessi kirjeldamiseks ja esmaseks hindamiseks koostati ja avaldati haldusreformi läbiviimist analüüsiv kogumik. Kogumiku elektrooniline versioon on kättesaadav haldusreformi veebilehel: <https://haldusreform.fin.ee/haldureformi-kogumik/>

Suurima haldusreformi järeltegevusena valmistati ette metoodika kohalike avalike teenuste tasemete ja teenusosutamise võimekuse hindamiseks, mis võimaldab viia läbi perioodilist seiret hindamaks teenuste osutamise võimekust ja selle kasvu. Koostatud metoodika põhjal kaardistatakse esmane teenuste osutamise võimekus ühinemisjärgsetes omavalitsustes 2018. aasta andmete põhjal.

Kuigi ühinemised viidi läbi 2017. a sügisel kohaliku omavalitsuse volikogu korraliste valimistega, siis haldusreformi kogumik ning kohalike avalike teenuste hindamise metoodika valmisid 2018. aastal ning seetõttu pikendati haldusreformi ekspertkogu lõpptähtaega. Ülevaade kõikidest tegevustest on toodud tabelis 1.

Tabel 1. haldusreformi ekspertkogu tegevused

Tegevus	Aeg	Tegelik või eeldatav kulu (EUR)
Ekspertkomisjoni liikmete osalemistasud	veebruar 2016 - detsember 2017	1204
Ekspert hinnangud piirkondlike komisjonide aruteludeks	märts 2016- oktoober 2017	9 758
Haldusreformi toetavad analüüsid ja kommunikatsioonitegevused:	märts 2016- september 2018	92 946
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Analüüs külvavemate rollist kohaliku kogukonna arengus ja selle dünaamikast ▪ Turu-uuringud suhtumisest haldusreformi ▪ Ekspert hinnang ja juhend „Soovituslikud juhised uue ametiasutuse teenistuskohdade koosseisu täitmiseks“ ▪ Haldusreformi teemaline vaheleht Eesti Päevalehe ja maakonnalehtede vahel ▪ Haldusreformi infovoldik ühinemisläbirääkimiste pidajale ja jälgijale ▪ Juhendmaterjal soovitustega detsentraliseeritud valitsemismudelite kujundamiseks ühinenud omavalitsustes ▪ Lisaks on jooksvalt uuendatud infot haldusreformi veebilehel ning avaldatud artikleid ja ülevaateid hetkeseisust. ▪ Uuring kohalike avalike teenuste tasemete seire metoodika väljatöötamiseks, testimiseks ja analüüsi läbiviimiseks ▪ Haldusreformi läbiviimist analüüsiva kogumiku avaldamine 		
KOV reformi ja ühinemiste ettevalmistamist toetavad arutelud ja seminarid (maakondlikud ja üleriigilised):	märts 2016- november 2017	11 097
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ühinenud omavalitsuste külastused läbirääkivatele omavalitsustele 		

-
- infopäevad ühinevatele omavalitsustele erinevates etappides (läbirääkimiste läbiviimiseks, Vabariigi Valitsuse algatatud etapi läbiviimiseks, ühinemise järgsete tegevuste läbiviimiseks Tallinnas ja Tartus)
  - omavalitsuste ühisülesannete üleandmise arutelud maakondades.

Kokku:

114 306
